

Panna Mária, Matka Cirkvi

V pondelok po slávnosti Zoslania Ducha Svätého Cirkev slávi spomienku Márie, Matky Cirkvi. Ponúkame niekoľko textov na zamyslenie sa nad touto liturgickou spomienkou.

09.06.2025

1. Z dekrétu o Preblahoslavenej Panne Márii, Matky Cirkvi. V celej Cirkvi latinského obradu sa slávi od roku 2018 povinná liturgická spomienka Panny Márie, Matky Cirkvi. Jej termínom je pondelok po

Turíčnej nedeli, tradične označovaný ako Svätodušný pondelok.

2. Rozjímanie. Navrhované témy sú: materinská prítomnosť Panny Márie v Cirkvi; Matka na Kalvárii; Cirkev, rovnako ako Mária, nás všetkých vedie ku Kristovi.

3. Komentár evanjelia. „Žena, hľa, tvoj syn“. Svätý Ján nás všetkých zastupoval pri päte kríža, keď prijímal Pannu Máriu ako svoju matku. Žime každý deň ako deti svätej Márie.

.....

Jedným z najnovších architektonických prvkov na Svätopeterskom námestí je mozaika venovaná Panne Márii *Mater Ecclesiae* spolu s textom *Totus Tuus*, čo je ďalším znakom náklonnosti svätého Jána Pavla II. k Panne Márii.

Audiencia pápeža Františka (23. októbra 2013)

Chcel by som sa pozrieť na Máriu ako na obraz a vzor Cirkvi. A robím to tak, že preberám výraz z Druhého vatikánskeho koncilu. Konštitúcia *Lumen gentium* hovorí: „Ako učil svätý Ambróz, Matka Božia je obrazom Cirkvi v poriadku viery, lásky a dokonalého spojenia s Kristom“ (č. 63).

Začnime prvým aspektom, Máriou ako vzorom viery. V akom zmysle je Mária vzorom viery Cirkvi?

Uvažujme, kto bola Panna Mária: mladé židovské dievča, ktoré z celého srdca dúfalo vo vykúpenie svojho ľudu. V tomto srdci mladej dcéry Izraela sa však skrývalo tajomstvo, ktoré ona sama ešte nepoznala: v pláne Božej lásky jej bolo predurčené stať sa Matkou Vykupiteľa. Pri

Zvestovaní ju Boží posol nazýva „plnou milosti“ a zjavuje jej tento plán. Mária odpovedá „áno“ a od tej chvíle dostáva Máriina viera nové svetlo: je zameraná na Ježiša, Božieho Syna, ktorý sa v nej stal telom a v ktorom sa naplnili prislúbenia celých dejín spásy. Máriina viera je naplnením viery Izraela, v nej je skutočne celá cesta, cesta toho ľudu, ktorý očakával vykúpenie, a v tomto zmysle je vzorom viery Cirkvi, ktorá má vo svojom strede Krista, vtelenie nekonečnej Božej lásky.

Ako Mária žila túto vieru? Žila ju v jednoduchosti tisícov každodenných činností a starostí každej matky, v tom, ako pripravuje jedlo, stará sa o oblečenie, ako sa stará o domácnosť... Tá istá normálna existencia Panny Márie bola pôdou, na ktorej sa rozvinul výnimočný vzťah a hlboký dialóg medzi ňou a Bohom, medzi ňou a jej Synom. Máriino „áno“, už

na začiatku dokonalé, rástlo až do hodiny kríža. Tam sa jej materstvo rozšírilo, aby objalo každého z nás, náš život, aby nás priviedla k jej Synovi. Mária vždy žila ponorená do tajomstva Boha, ktorý sa stal človekom, ako jeho prvá a dokonalá učeníčka, uvažujúc o všetkom vo svojom srdci vo svetle Ducha Svätého, aby pochopila a uskutočnila celú Božiu vôľu.

Môžeme si položiť otázku: necháme sa osvietiť vierou Márie, ktorá je našou Matkou, alebo ju považujeme za vzdialenú, veľmi odlišnú od nás? Vnímame ju v ťažkých chvíľach, v skúškach, v temnotách ako vzor dôvery v Boha, ktorý chce vždy a len naše dobro? Zamyslime sa nad tým, možno by nám prospelo znovu objaviť Máriu ako vzor a postavu Cirkvi práve pre túto vieru, ktorú mala!

Prichádzame k druhému aspektu: Mária, vzor lásky. V čom je Mária živým príkladom lásky k Cirkvi? Spomeňme si na jej disponibilitu voči svojej sesternici Alžbete. Touto návštevou Panna Mária nepriniesla len materiálnu pomoc, ale priniesla jej aj Ježiša, ktorý už žil v jej lone. Priniesť Ježiša do jej domu znamenalo priniesť radosť, plnú radosť. Alžbeta a Zachariáš sa tešili z tehotenstva, ktoré sa v ich veku zdalo nemožné, ale práve mladá Mária im priniesla plnú radosť, tú, ktorá pochádza od Ježiša a Ducha Svätého a ktorá sa prejavuje v bezodplatnej láske, v zdieľaní, vo vzájomnej pomoci, vo vzájomnom porozumení.

Panna Mária nám všetkým chce priniesť veľký dar, ktorým je Ježiš, a spolu s ním nám prináša jeho lásku, pokoj a radosť. Cirkev je teda ako Mária, Cirkev nie je podnik, Cirkev nie je humanitárna organizácia, Cirkev nie je mimovládna

organizácia, Cirkev musí všetkých priviesť ku Kristovi a jeho evanjeliu; Cirkev neponúka samú seba - či je malá, veľká, silná alebo slabá - Cirkev prináša Ježiša a musí byť ako Mária, keď išla navštíviť Alžbetu. Čo priniesla Mária? Ježiša. Cirkev nesie Ježiša: toto je stredobod Cirkvi, ktorá nesie Ježiša! Ak by sa hypoteticky niekedy stalo, že Cirkev nenesie Ježiša, bola by to mŕtva Cirkev! Cirkev musí niesť Ježišovú lásku, Ježišovú lásku, Ježišovú lásku.

Hovorili sme o Márii, o Ježišovi, ale čo my, my, ktorí sme Cirkev? Akú lásku prinášame druhým? Je to Ježišova láska, ktorá sa delí, ktorá odpúšťa, ktorá sprevádza, alebo je to rozriedená láska, ako víno, ktoré sa zdá byť vodou? Je to silná láska, alebo slabá láska, až taká, že hľadá sympatie, ktorá chce protislužbu, sebeckú lásku?

Ďalšia otázka: má Ježiš rád sebeckú lásku? Nie, nemá ju rád, pretože láska musí byť nezištná, ako tá jeho. Aké sú vzťahy v našich farnostiach, v našich spoločenstvách? Správame sa k sebe navzájom ako bratia a sestry? Alebo sa navzájom odsudzujeme, hovoríme o sebe zle, staráme sa o svoj „dvor“? Alebo sa staráme jeden o druhého? To sú otázky lásky!

A ešte jedna krátka poznámka: Mária, vzor zjednotenia s Kristom. Život Panny Márie bol životom ženy z jej ľudu: Mária sa modlila, pracovala, chodila do synagógy... Ale každá činnosť sa vždy uskutočňovala v dokonalom spojení s Ježišom. Toto spojenie dosiahlo svoj vrchol na Kalvárii: Mária sa tu zjednotila so svojím Synom v mučeníctve svojho srdca a v obetovaní svojho života Otcovi za spásu ľudstva. Naša Matka prijala bolesť Syna a spolu s ním prijala Otcovu vôľu v tej poslušnosti, ktorá prináša ovocie, ktorá prináša

skutočné víťazstvo nad zlom a smrťou.

Je to krásna skutočnosť, ktorú nás Mária učí: byť vždy zjednotení s Ježišom. Môžeme si položiť otázku: Spomíname si na Ježiša len vtedy, keď je niečo zlé a my sme v núdzi, alebo máme s ním stály vzťah, hlboké priateľstvo, aj keď ide o nasledovanie na krížovej ceste?

Prosme Pána, aby nám dal svoju milosť, svoju silu, aby sme v našom živote a v živote každého cirkevného spoločenstva odrážali vzor Márie, Matky Cirkvi.

Svätý Josemaría, „Nadprirodzený cieľ Cirkvi“, v knihe *Milovať Cirkev* (28-V-1972)

Musíme často meditovať, aby sa nám z hlavy nevytratilo, že Cirkev je

veľké, hlboké tajomstvo. Na tejto zemi sa nikdy nedá pochopiť. Keby sa ju pokúsil vysvetliť samotný rozum, videl by iba zhromaždenie ľudí, ktorí plnia určité predpisy, ktorí zmýšľajú podobne. Ale to by nebola svätá Cirkev.

Vo svätej Cirkvi my katolíci nachádzame svoju vieru, pravidlá správania, modlitbu, zmysel pre bratstvo, spoločenstvo so všetkými bratmi a sestrami, ktorí sú už zosnulí a očisťujú sa v očistci - očisťujúca sa Cirkev - alebo s tými, ktorí sa už tešia - víťazná Cirkev - blaženému nazeraniu, večne milujúc trikrát svätého Boha. Je to Cirkev, ktorá tu zostáva a zároveň presahuje dejiny. Cirkev, ktorá sa zrodila pod plášťom Presvätej Bohorodičky a naďalej ju - na zemi i v nebi - oslavuje ako Matku (...).

Svätý Josemaría, *Íst s Kristom* (139, 3)

Pri pohľade na toľkých kresťanov, ktorí v tieto dni najrozličnejšími spôsobmi vyjadrujú svoju lásku k Preblahoslavenej Panne Márii, určite sa cítite byť hlbšie pripútaní k Cirkvi, a viac sa cítite byť bratmi všetkých svojich bratov. Je to ako rodinné stretnutie, keď sa dospelé deti, ktorých životné cesty sa rozišli, schádzajú k svojej matke pri príležitosti nejakého sviatku. A aj keď sa predtým zvykli hádať alebo spolu nevychádzali dobre, v tento deň je to iné. V tento deň sa cítia byť jednotní a všetkých ich spája vzájomná náklonnosť.

Svätý Josemaría, *Boží priatelia* (155, 2)

Pozdvihnem v tomto okamihu svoje srdce k Bohu a prostredníctvom príhovoru Najsvätejšej Panny — ktorá je súčasťou Cirkvi, no zároveň nad ňou: medzi Kristom a Cirkvou, aby ju chránila, aby kraľovala, aby bola Matkou všetkých ľudí tak, ako je aj Matkou Ježiša, nášho Pána — ho prosím, aby nám všetkým udelil rozvahu; osobitne však tým, ktorí chcú v spoločnosti pracovať pre Boha: vskutku sa nám zídne naučiť sa byť rozvážnymi.

Svätý Josemaría, *Boží priatelia* (281-283)

Rád sa vo svojich predstavách vraciam do doby, keď Ježiš žil so svojou matkou, pričom toto obdobie zahŕňa takmer celý život nášho Pána na zemi. Vidím ho ako malé dieťa, keď sa Mária oňho stará, bozkáva ho

a hrá sa s ním. Vidím ho, ako vyrastá pred milujúcim zrakom svojej matky a Jozefa, ktorý bol jeho pozemským otcom. S akou nehou a ohľaduplnosťou sa len Mária a Svätý Patriarcha starali o Ježiša v detstve, a v tichosti sa od neho ustavične mnoho učili. Ich srdcia sa vždy viac podobali na srdce Syna, človeka i Boha. Preto Mária a po nej i Jozef tak ako nikto iný vedia, čo cítilo Kristovo Srdce, a oni dvaja sú i najlepšou cestou — povedal by som dokonca, že jedinou — ako prísť k Spasiteľovi.

„Nech je v každom z vás, píše sv. Ambróz, Máriino srdce, aby ste chválili Pána, nech je v každom z vás Máriini duch, aby ste sa v Pánovi radovali.“ Tento cirkevný otec pridáva ešte niekoľko úvah, ktoré sa na prvý pohľad hádam zdajú byť aj opovážlivé, no ktoré majú pre kresťanský život jasný duchovný význam. *„Telesne je Kristova matka jediná, vierou je Kristus plodom nás*

všetkých“ (Sv. Ambróz, *Expositio Evangelii secundum Lucam*, 2, 26 (PL 15, 1561)).

Ak sa budeme snažiť byť ako Mária, ak budeme napodobňovať jej cnosti, dosiahneme, že Kristus sa svojou milosťou zrodí v dušiach ľudí, ktorí sa s ním pôsobením Ducha Svätého snažia identifikovať. Keď sa budeme usilovať byť ako Mária, dosiahneme istým spôsobom účasť na jej duchovnom materstve. V tichosti ako Naša Pani, takmer bez slov, bez toho, žeby si to niekto všimol, poctivým a pravdivým svedectvom kresťanského života, a veľkorysým neprestajným opakovaním *fiat*, ktoré sa ako niečo dôverné trvalo obnovuje medzi nami a Bohom.

Jeden dobrý kresťan, veľmi milujúci našu Paniu — avšak bez rozsiahlejšieho teologického vzdelania — mi porozprával historku, ktorú vám teraz poviem,

pretože aj napriek všetkej naivite má na málo vzdelaného človeka istú logiku.

Už by som sa potreboval, vravel mi, o tom s niekým porozprávať. Som veľmi smutný z niektorých vecí, ktoré sa dejú v dnešných dňoch. Počas prípravy terajšieho koncilu a v jeho priebehu bolo navrhované zaradiť do programu aj *tému Panny Márie*. Iba tak — *tému!* Vari sa takto vyjadrujú deti? Toto má byť viera, ktorú veriaci vždy vyznávali? Odkedy je láska k Panne Márii nejakou témou, o vhodnosti ktorej sa povoľuje zahájiť dišputa?

Ak je niečo nezlučiteľné s láskou, tak je to malichernosť. Nevadí mi vyjadriť sa jasne — pokračoval — keby som tak neurobil, pripadalo by mi to ako urážka našej Svätej Matky. Diskutovalo sa o tom, či je vhodné alebo nie nazývať Máriu Matkou Cirkvi. Nechcem zachádzať do

prílišných podrobností, no nebude snáď Matka Božia a teda aj Matka všetkých kresťanov i Matkou Cirkvi, ktorá je združením všetkých tých, čo prijali krst a znovu sa narodili v Kristovi, Máriinom synovi?

Nechápem, pokračoval, kde sa berie tá malichernosť vymedzovať chvále Našej Panej nejaký titul! Aká odlišná je viera Cirkvi! *Téma* Panny Márie. Či azda predkladajú deti svojej mame *tému* lásky? Jednoducho ju milujú a hotovo. A keď sú to dobré deti, milujú ju veľmi. O *téme*, alebo o nejakej štruktúre hovoria cudzí, tí, čo chladne študujú nejaký prípad a potom sa o ňom vyjadria. Až potiaľto úprimný a zbožný, no nespravodlivý povzdych tej prostej a oddanej duše.

.....

sk-sk/article/panna-maria-matka-cirkvi/
(20.03.2026)